

Kaupunginhallitus 10.02.2025 § 37

§ 37

Luontoviisas Espoo — tiekartta kohti luonnon kokonaisheikentymättömyyttä

Valmistelijat / lisätiedot:
Söderman Tarja
Rönnberg Marika
Leino Essi
Kuusisto-Hjort Paula
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan tiekartan ohjeellisena noudatettavaksi osana Espoo-tarinan toimeenpanoa.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoo-tarina linjaa, että Espoon kaupunki on edelläkävijä kasvavan kaupungin ja monimuotoisen luonnon yhteensovittamisessa, luonnon monimuotoisuustyö on koko espoolaisyhteisön yhteinen asia, kaupunkikehitys on luonnon monimuotoisuudesta huolehtivaa, sitä elvyttävää ja lisäävää ja että laadimme tiekartan luonnon monimuotoisuuden elpymiseksi ja kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä. Luontoviisas Espoon -tiekartan päämäärät, toimintaperiaatteet ja toimenpiteet toteuttavat näitä Espoo-tarinan tavoitteita.

Taustaa

Monimuotoisen luonnon merkitys ymmärretään yhä paremmin. Luonto turvaa toimivat ekosysteemit, jotka tuottavat meille lukuisia luontohyötyjä. Kansainvälisten tavoitteiden mukaan luontokato tulee pysäyttää vuoteen 2030 mennessä, mutta luonnon monimuotoisuus heikkenee edelleen maailmanlaajuisesti.

Myös Suomessa lajien ja elinympäristöjen uhanalaistuminen jatkuu. Tarvitsemme uusia keinoja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. Vaikka luonnon monimuotoisuuden uhat ovat globaaleja, tehdään käytännön toimenpiteet luontokadon pysäyttämiseksi paikallistasolla.

Espoo-tarinassa todetaan, että Espoo on edelläkävijä kasvavan kaupungin ja monimuotoisen luonnon yhteensovittamisessa. Espoo-tarina on

kirjattu kuluvan valtuustokauden tavoitteeksi, että laadimme tiekartan luonnon monimuotoisuuden elpymiseksi ja kokonaisheikentymättömyyden saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä.

Tiekartta

Tiekartta koostuu neljästä eri osa-alueesta: päämääristä, toimintaperiaatteista, kehittämiskokonaisuuksista ja tähän mennessä kehitetyistä Luontoviisas Espoo tiekartan toimenpiteistä.

Tiekartan viisi päämäärää kuvaavat tavoitetilaa vuonna 2035. Tavoitteena on turvata ja lisätä luonnon monimuotoisuutta kiinnittäen erityistä huomiota ekologisiin verkostoihin, luontotyyppeihin, lajistoon, vesistöihin, merialueisiin ja kaupunkiluontoon sekä luontoa koskevan tiedon ja ymmärryksen kasvuun.

Tiekartassa esitetyt viisi toimintaperiaatetta tiivistävät sen, miten tiekartan päämääriä edistetään kaupungin toiminnassa sekä yhteistyössä sidosryhmien ja kumppaneiden kanssa vuoteen 2035. Toimintaperiaatteisiin sisältyvät muun muassa ekologisen verkoston vahvistaminen, maankäytön muutosten aiheuttamien haittojen ehkäisy ns. lieventämishierarkiaa noudattaen ja yhteistyön kasvattaminen.

Toimintaperiaatteet jakautuvat 13:en kehittämiskokonaisuuteen, joissa kuvataan kehittämistarpeet luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi aina vuoteen 2035. Konkreettiset toteutustavat tarkentuvat työn edetessä, sillä osa tunnistetuista kehittämistarpeista edellyttää laajempia taustaselvityksiä, uutta tutkimustietoa ja valtakunnallisten toimintamallien kehitystä. Kehittämiskokonaisuuksilla pyritään vähentämään luontoon kohdistuvia paineita ja parantamaan luonnon tilaa mm. suojelemalla ja ennallistamalla luontoa. Espoon kaupunki voi edistää päämäärien saavuttamista myös kannustamalla asukkaita ja yrityksiä luonnon monimuotoisuuden tukemiseen.

Tiekartan toimenpiteet sisältävät konkreettisia toimia, joilla monimuotoisuutta tuetaan seuraavalla valtuustokaudella. Niille on tiekartassa esitetty myös vastuutahot.

Tiekarttatyö ja selvitykset

Tiekartan päämäärien edistäminen on pitkäjänteistä työtä, joka etenee suunnitelmallisesti ja vaiheittain. Tavoitteena on, että uusia toimintatapoja otetaan jatkuvasti käyttöön ja kehittämistyö tapahtuu osana yksiköiden perustyötä. Konkreettisten lisätoimien ohella tiekartan toimintaperiaatteiden toteuttaminen sisältää kaupungin muita tavoitteita toteuttavan työn muokkaamista enemmän luonnon monimuotoisuutta säästäväksi tai lisääväksi. Etenkin alkuvaiheessa kehittämiskokonaisuuksien ja toimenpiteiden edistäminen edellyttää uusien toimintamallien ja työkalujen kehittämistä, joka vie henkilöstön työaika. Jatkossa uudetkin toimintatavat vakiinnutetaan osaksi perustyötä. Tunnistettuja kehittämistarpeita ja toimenpiteitä edistetään käytettävissä olevien resurssien puitteissa siten, että kehittämistyö vaikuttaa vähitellen työn painotuksiin ja priorisointeihin.

Toimenpiteiden ja kehittämiskokonaisuuksien etenemistä seurataan säännöllisesti ja etenemisestä raportoidaan vuosittain kaupunginhallitukselle. Valtuustokausittain tarkennetaan toimenpiteitä ja laaditaan myös ulkopuolinen kokonaisarviointi työn etenemisestä. Työn

etenemistä seurataan myös tuloskorttien ja luonnon tilaa kuvaavien mittarien avulla.

Tiekartta on laadittu kaupunkiympäristön toimialalla laajassa yhteistyössä eri keskusten kesken. Valmistelun aikana on käyty vuoropuhelua myös yritysten, tutkijoiden ja viranomaisten kanssa. Työn yhteydessä laadittua selvitysaineistoa on hyödynnetty pohjatietona.

Selvitykset löytyvät osoitteesta [Luontoviisas Espoo | Espoon kaupunki](#)

- Kirjallisuuskatsaus luonnon kokonaisheikentymättömyydestä ja esimerkkejä maailmalta
- Luonnon monimuotoisuutta tukevia työkaluja maankäytön suunnitteluun
- Espoon käytäntöjä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi
- Espoon ennallistamispotentiaalin selvitys

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Luontoviisas Espoo -Tiekartta kohti luonnon kokonaisheikentymättömyyttä

Oheismateriaali

Tiedoksi